

17 november 2015

Na Parijs Londen? Wie zijn dan wij en zij?

Geschreven door Joost Röselaers

‘Oxford Street is de drukste metrohalte van Londen, als er iets gebeurt- dan hier’, zei ik afgelopen vrijdagmiddag tegen mijn vrouw. Wij waren onderweg naar een etentje met vrienden in het hart van de stad. En inderdaad, de metrohalte en de daaromheen liggende straten zijn bomvol met mensen. Je moet er niet aan denken dat er paniek uitbreekt. Op de terugweg hoorden we het nieuws van de aanslagen in Parijs. Mijn opmerking van eerder op de avond had een hele andere lading gekregen. Het had ook zomaar in Londen kunnen gebeuren, hier in Oxford Street. Zo vreemd was die gedachte niet.

Een dag later maakte IS bekend dat Londen een volgend doel zal worden voor een terreuraanslag. ‘Soms denk ik: ik moet weg uit deze stad!’, riep iemand afgelopen zondag na de dienst in de Nederlandse Kerk. Is dat inderdaad een optie: vluchten? De Nederlandse Kerk in Parijs besloot afgelopen zondag de deuren gesloten te houden. Daar was misschien wel een concrete aanleiding voor, maar het toont mij bovenal hoe groot de paniek is.

Vier uur theepauze

Wat mij gisteren trof, is de weerstand van de stad Londen. De aanslagen zijn het gesprek van de dag, maar vormen geen aanleiding om thuis te blijven. De metro’s zijn even druk als normaal, en dat geldt ook voor de restaurants en pubs in de stad. Het leven gaat door, en misschien is dat wel het sterkste antwoord op de aanslagen. Jullie maken ons niet klein! Economische belangen zijn hier uiteraard een oorzaak van, geld moet immers blijven rollen. En er wordt ook gerelativeerd- hoe groot is de kans dat er hier en nu een aanslag wordt gepleegd?

Maar daarnaast (en bovenal) wordt de weerstand van de stad en het gehele land volgens mij gedragen door de aard van de Britse identiteit. In tegenstelling tot Nederland en Frankrijk voelen ook niet-blanken dat zij erbij horen. Voor mij was dat een eye-opener. Ik doel dan met

name op mensen uit de Commonwealth, en vooral Indiërs (hindoes) en Pakistani (moslims). Op zondagmiddag wordt bij mij om de hoek cricket gespeeld, en het valt mij telkens op hoeveel Indiërs en Pakistani daaraan meedoen. Om vier uur houden ze een theepauze. Very British!

In The Economist las ik onlangs een artikel over de sociale en economische opkomst van Indiërs en Pakistani- zij maken een buitengewone ontwikkeling door. De grote huizen in onze buurt worden vrijwel allen door hen opgekocht. Zij hebben een sterke ambitie, en zijn bereid hard te werken. En ik heb als buitenstaander het vermoeden, dat zij erbij horen. Dat zij geheel Brits zijn en soms zelfs- steeds vaker- tot het Establishment behoren.

Wij Britten, zij barbaren

Misschien is dat wel het grootste verschil met Frankrijk en vooral Nederland: als moslim kun je het in het Verenigd Koninkrijk maken. Je krijgt er de kansen toe. Ik krijg soms het idee dat Nederlandse moslims de moed al hebben opgegeven om er ooit bij te mogen horen. In Frankrijk woont een overgrote meerderheid van de moslims in de banlieues, met name rondom Parijs, in gebieden waar je niet dood gevonden zou willen worden. Het zal IS niet op andere ideeën brengen, al zal het effect anders zijn.

Een aanslag in Londen zal ook de welstand en de trots van moslims raken en hen om die reden ertoe brengen om in verzet te komen. Een aanslag in Londen zal dus geen tegenstelling opleveren tussen ‘wij’ moslims en ‘jullie’ Nederlanders of Fransen, maar veel eerder volgens de verdeling: ‘Wij’ Britten, en ‘jullie’ barbaren.